

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA
XIII. ÉVFOLYAM, 218. SZÁM ARA 50 FILLER 1956. SZEPT. 16., VASÁRNAP

Világ proletárjai egyesüljétek!

NYÁR VÉGE A NAGYERDŐN

Zsuzsi és Miklós olvasnak a napsütötte padon

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Politikai Bizottságának határozata a kollégiumi mozgalomról

A Politikai Bizottság megvizsgálva a népi kollégiumi mozgalom megítélése és a kollégiumi nevelés kérdéseivel kapcsolatban kialakult vitát, a következőket határozta:

A volt népi kollégiumi mozgalom — egyes hibái ellenére is — a magyar kommunista ifjúsági mozgalomnak alapjában egészséges hajtása volt, amely pozitív szerepet játszott az új szocialista értékművelésben.

A kollégiumok megalakítása során tekintetbe kell venni a korábban működő népi kollégiumoktól eltérő mai feltételeket és ezért körültekintő, gondos, tudományos pedagógiai vizsgálatokkal kell kialakítani az új kollégiumok munkájának gyakorlati formáit és módszereit.

A Politikai Bizottság felhívja a DISZ Központi Vezetősége és az Oktatásügyi Minisztérium figyelmét arra, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a kollégiumi rendszer kialakítása és a kollégiumi nevelés pedagógiai kérdéseinek kidolgozása céljából.

A kollégiumok megalakítása során tekintetbe kell venni a korábban működő népi kollégiumoktól eltérő mai feltételeket és ezért körültekintő, gondos, tudományos pedagógiai vizsgálatokkal kell kialakítani az új kollégiumok munkájának gyakorlati formáit és módszereit.

A Politikai Bizottság felhívja a DISZ Központi Vezetősége és az Oktatásügyi Minisztérium figyelmét arra, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a kollégiumi rendszer kialakítása és a kollégiumi nevelés pedagógiai kérdéseinek kidolgozása céljából.

Nagy kedvezmények a debreceni szőlőtelepítőknek

Nagy jelentőségű tárgyalás volt a Földművelésügyi Minisztériumban

Debrecennek hosszú évek óta problémája, hogyan hasznosítsa azokat a homokterületeket, melyek újszólván semmi jövedelmet nem adnak, de ha szőlővel, gyümölcsösökkel beültetnek, a laza homok aranyat érő homokká változna.

semminnek sem volt jó, még birkalegelőnek sem hasznosítható. Kecskeméti város vezetők megalátlták a módját, hogyan hasznosítsák a futóhomokot, kiszították szorgalmuk, hozzáértésük embereknek, s néhány évvel ezelőtt hozták, máris világhírűvé vált a kecskeméti barack és a kecskeméti bor, a márkás borok között foglalt helyet. Nagy jövedelmet jelentett a múltban és jelent ma is a futóhomokon kivirágzott szőlő- és gyümölcs-kultúra.

A termelőszövetkezeteknek ilyen irányú telepítéseit még nagyobb mértékben segíti a kormányzat különböző kedvezményekkel, mint a társulások telepeinek létrehozását. A város ellátását a betelepített több száz hold homokterület lényegesen javítaná, hiszen a szakszerű irányítással benépesülő szőlő- és gyümölcskertek minőségi árut adnának mind borból, mind gyümölcsből a debreceni lakosság ellátására.

Debrecen határában több száz holdon lehet telepíteni

Debrecen nem követte ezt a példát. Még ma is több száz hold sűrű homok terül el a város körül megfelelő hasznosítás nélkül. Ennek a területnek a hasznosítása érdekében több ízben fordultak már javaslatokkal a városi tanács részéről az illetékesekhez, de végleges megoldáshoz nem jutottak. Megmaradtak a kezdeményező lépéseknél.

ahhoz, és pártolóját a Minisztertanács elé terjeszti azt a javaslatot, hogy a most hasznolt nem adó homokterületekből 400-600 négyszögöles parcellákat örök használatra adjanak az üzemek dolgozóinak, vállalati dolgozóknak, amennyiben azok társulásokhoz kapcsolódva, vagy magukkal szembe, vagy nagyon olcsón kapnak gyökeres szőlővesszőket, facsemetéket. A telepítések alá a rigolozást állami hitellel teszik lehetővé és ezt a rigolozási költséget is igen kis részletben több éven át kell az érdekelteknek visszatéríteni.

Nem kell azt bizonyítani senkinek, hogy egy hold szőlő és gyümölcsös, ha minőségi árut ad a szakszerű kezeléssel, sokkal több jövedelmet hoz, mint egy hold fekete föld mezőgazdasági termése.

A tsz-ek is segítséget kapnak

Debreceni futóhomok területeken létesülő szőlő- és gyümölcsstermelő társulások a terv szerint 30-40 holdas táblákban alakítják ki, s minden egyes ilyen tábla a szakszerű nevelés, ápolás céljára szakszerű irányítót is kap, aki azon a területen is lakik. Ezeknek a társulásoknak a tagjai olcsó permethesítéshez jutnak, és a szőlő- és gyümölcskertet felvirágoztatásához messzeemenő állami támogatásban részesülhetnek.

Igen érdekes az a megállapítás is az érdekelteknek, hogy a homok hasznosításával együtt segítsék elő a debreceni termelőszövetkezetek több-oldalú gazdálkodását. Helyeslással fogadták a szakemberek azt a javaslatot, hogy a debreceni feltehetőleg gazdálkodó termelőszövetkezetek részére is adnának 10-20 holdas homokterületeket, ahol szőlő- és gyümölcsstermeléssel egészítenék ki a gazdálkodásukat. Ilyen módon lehetővé válna, hogy sok feketeföldi termelőszövetkezetnek nagy jövedelmet adó szőlő- és gyümölcsstermeléses lenne, közvetlenül a város közelében.

Hétlőn lesz az Írószövetség közgyűlése

A Magyar Írók Szövetsége 17-én, hétfőn délelőtt 9 órakor az Újvárosi úti tanács-teremben tartja tisztújító közgyűlését. Veres Péter elnöki megnyitóját követően Képes Géza titkár számol be a szövetség kétéves munkájáról. A beszámoló után vita követi, majd meg-

Megnyílt a noviszedi nemzetközi mezőgazdasági árumintavásár

Belgrád (MTI) Noviszadon tegnap délelőtt megnyílt az idei nemzetközi mezőgazdasági árumintavásár. A kiállítás megnyitóján részt vett Szelezák Vukmanovics Tempo, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke, valamint a végrehajtó tanács több tagja. Jelen voltak a szövetségi mezőgaz-

Ugye a nyárnak? A fák még zöldek, a nap még süt, bár már korántsem azzal az erővel, mint augusztusban. De reggelenként már páras a levegő és egy-két napja hűvös szelek fújnak, közeledik az ősz.

A Nagyerdő azonban még teljes pompájában ragyog. A fűrésztelep mögötti tó partján pompás vörös kannák, sárga és fehér georginák most vannak virágzásuk teljében. Ezek a virágok már nem hamvasak, mint a koratavasziak, a narciszok, vagy tulipánok, hanem érett szépségűek, mint egy középkorú szép asszony. A nap rásüt a füzesekre, amelyek agai bánatosnak

A tó partján

hajlanak bele a tó vizébe. Délelőtt van a Nagyerdő, csend, nyugalom, illat, de ez már az ősz illata; keveredik ebbe a már száradó levelek, teljes szépségében kibontakozott különböző virágok különböző illata. Sétáltunk a Nagyerdőben. Ez Debrecen legszebb része. Virágok hullnak mindenütt; káknak és dáliaik és sok más színes virág, begonia, salvia, petúnia. A nagy fák között álltunk a nap.

Délelőtt 11 óra. A játszótéren vidám gyerekek hintáznak. A mamák ott vigyáznak rájuk, közben költnek, horgolnak, olvasgatnak. A gyerekek vidám kacagása cseng az öreg fák között. De kár, hogy olyan árnyékos helyen vannak a hinták, nem tudunk felvettelt készíteni róluk. A másik tó felé megyünk, a kecses kis hajdón egy egész virágoskert. Egész esőkorban kislányok és kisfiúk néznek a tó vizébe. A nyulási iskola V. VI. osztályos növendékei, akik a klinikai fogászattól jöttek sétálva át az erdőn. A vidám gyereksereg a halakat figyeli a tó vizében. Az egyik mellékúton, ahová oly kellemesen odasüt a nap, kedves kép fogad bennünket. Egy szőke kisfiú és kislány hajolnak a könyv felé és a tanítónő magyarul nekik. Délután járnak iskolába és kijárnak tanulni a nagy fák alá, a tarka virágok szomszédságába, tanulni és játszani.

Az egyetem előtt vidám és élénk élet folyik. A kőmedence előtt három fiatal lány áll, kék, fehér, szőlő ruhájukat lobogtatja a szél. Az egyik világoskék ruhában van, hosszú barna

Egyetemi hallgatók tanulnak a parkban

copfja a derekáig ér, vidáman beszélnek. Most jöttek az egyetemre, első évesek. Lent a parkban az egyik padon négy fiatal ember ül. Kezükben könyvek, szótár, ceruza, táskák. Elsőséves orosz-szakos hallgatók, órára készülnek.

A nap elbújik a felhők mögé és beborul az ég. A kellemes délelőtnak vége. Ez már valóban az ősz köszöntése. Egyszer-egyszer bemutatkozik: itt vagyok, eljövök.

Szép a Nagyerdő. Szép nyáron, tavasszal és szép ősszel is. Minden hónapnak megvan a maga különleges bája és ezt legjobban itt a fák között, az erdőben láthatjuk meg mi debreceniek. Jó itt sétálni, tanulni, beszélgetni és hallgatni. A debreceni Nagyerdő tele van romantikával, sok-sok érzelmmel, szépséggel, fiatalisággal.

Hazafelé menet már egészen beborult az ég. Még megállunk a költő emlékművénél, pár percig pihenünk a padon. Tóth Árpád szerette a Nagyerdőt, szeretett benne járni, sétálni, pihenni, mert mindig szép, mert mindig meggyújtó a találkozás a természettel. Az emlékmű mellett fiatal karcsú fűzfa hajlong, szinte a földet érintik a gallerei. Pár percig pihenünk és halkán mondjuk a költővel együtt: „Jó így csendesen nézni a fákat, érezni a derűt, mely mindent áthat”.

KÉT ÜZEM ERŐFESZÍTÉSEI a munka minőségének megjavításáért

Ma, amikor az ipar minden ágában a termelvények minőségének állandó javítása a jelszó, felesleges külön méltatni a jó minőségű munka jelentőségét és szükségességét. Az üzemek, gyárak vezetői és munkásai egyaránt tisztában vannak azzal, hogy jó árut gyártani legalább annyira fontos, mint a termelési tervet mennyiségileg teljesíteni. Nem lehet tehát egyik a másik rovására, a mennyiség és a minőség között mindig egészséges összhangnak kell lennie.

A gyakorlat sajnos azt mutatja, hogy erről az összhangról gyakran megfeledkeznek az üzemekben, s a tervek teljesítése, avagy éppen túlteljesítése érdekében káros engedelmeket tesznek a minőség rovására. Tervezési nyelvről van szó, csupán arról, hogy egyik, vagy másik műveletet négy mozzdulattal helyett esetleg hárommal végzik el a munkát, húzzák meg a csavart, vagy varrják fel a gombot. A munka milyensége látszatra ugyanolyan lett, mint azelőtt, valójában azonban mégsem olyan.

bírálatát kezük munkájáról. Ugyancsak a minőség megjavítását célozza a gyár vezetőinek az az elgondolása is, hogy ezentúl a hibás árukat visszahozzák a gyárba, s közszemlére bocsátják a dolgozók között, hogy a szemléltetésnek ezzel az egyszerű módjával is fokozott lelkiismeretességre serkentésüket a munkában. A műszaki vezetők és

beton természetesen mit sem ér, ha nem megfelelő az épületelemekké való formálása. Ezt az elvet tartotta szem előtt a vállalat, amikor rátért a fokozott gépesítésre.

RUHAGYÁR

Körülbelül ez történt idén tavasszal a Ruhagyárban is. Az első negyedév kezdetén különböző okoknál fogva erősen elmaradtak a tervteljesítéssel. Ebből aztán helytelenül az következett, hogy a mindenáron való tervteljesítés lázában a dolgozók egyre inkább rászoktak a ruhák "nagyvonalú" megmunkálására, s a belső eldolgozásoknál bizony nem egyszer vétettek a pontosság ellen. E hiányszágok természetesen nem befolyásolták a ruhák hordhatóságát, vonalait, formájuk izlésességét, a tetszetősséget azonban rontották, különösen a műtervek szemében.

A fent említett hibák megszüntetésére nemrég valóságos kampány indult a Ruhagyárban, melynek célja elsősorban meggyőzni a dolgozókat az aprólékos, részleteiben is lelkiismeretesen végzett munka szükségességéről. Ennek érdekében elhatározták: a jövőben, ha az ország különböző városába szállítanak árut, minden alkalommal egy-két fizikai dolgozót is magukkal visznek, hadd halják ott, a helyszínen a kereskedelmi vállalatok véleményét.

A MEO vezetője a jövőben még több gondot fordít a minőség ellenőrzésére, a többi vezető műszakiak pedig igazgatnak minél több időt töltési a műhelyekben és ott a munkában operatív segítséget nyújtanak.

A szakmai továbbképzés erősítésével szintén a minőség javulását akarják szolgálítani. Ennek keretében a nem szakmunkásokat megtanítják a szakmai jártasságot igénylő műveletek helyes végzésére, a MEO tagjai részére pedig határozatos továbbképző tanfolyamot indítanak. Mindezek együttesen remélhetőleg meg hozzák a várt eredményt, a minőség olymódon javulását, melyre a nyolcszoros éltettség dolgozói feltétlenül kötelezettek.

DEBRECENI CEMENTÁRUPARI VÁLLALAT

A Debreceni Cementárupari Vállalat dolgozóinak a minőség javításában elért eredményeit legjobban a következő adatok jellemzik: 1985 negyedik negyedében 4,9 százalékos a gyártási és raktározási selejt, amely 1986 első félévében 2,9 százalékra csökkent. Nagy haladás ez, de mindjárt hozzá is lehetjük, hogy még most sem érték el azt a színvonalat, amit elérhettek volna, mert vállalatuk szerint a selejtet 2,8 százalékra kellett volna csökkenteniük.

A gyártási és raktározási selejt csökkentését egy sor megvalósított műszaki intézkedés tette lehetővé.

A körülmények mellett a korszerű technológia előírásai szerint a nyersbetont egyforma minőségben készen kapják meg az egyes műhelyek, ezzel sikerült megteremtetni a minőségi betonáru előállításának alapjait. A korszerű technológiai előírások szerint készült nyers-

beton természetesen mit sem ér, ha nem megfelelő az épületelemekké való formálása. Ezt az elvet tartotta szem előtt a vállalat, amikor rátért a fokozott gépesítésre.

Az "együgyű" TARNÓCZAI

Hogy heccelték, hogy gúnyolták. Milyen fölényesen nevettek szembe, különösen a fiatalok, mikor nehéz terheket cipelve kiskocsjára elakadt a sárban. Senki sem segített neki. Csak lesték, hogy erőlködik, hogy dagadnak ki homlokán az erek, miközben ősi eső szitált rá és puha vékony haját megbontotta a szél. Igen, így volt. Mert a gépgyárban leggyömböcskés emberek felé forduló embernek ismerték Tarnóczyai Sándort. Olyannak, akinek hiányzik egy "keréke". Igen gyakran még szolgálatkészsége miatt is "kikezdelek". Gúnyolták azért is, mert mindent elbégzett, és mindent kapható volt. Ha pl. szépen megkérték, még cigarettát és kávé is vitt a lányoknak, máskor meg a takarító asszonyoknak segített. Egy kedves mosoly már elég volt ahhoz, hogy "sorompóba" álljon.

Nosza, lett erre nagy ribil-lió. Rájogták, hogy lopni akart, kikapolta a normairódat és így tovább. Mások meg arról fecsegték, hogy az egész hur-solkodás gyöngéd vonzalmak miatt történt. Komoly volt a vád, így most már Tarnóczyai-nak is szólni kellett. Bizony, alig tudta kimagyarázni magát. Alig tudott szóhoz jutni. Pedig szíve rá, hogy jól akart... Sőt mi több, alkonyattájt még egy levelet is belecsempészték a zsebébe. Kezdődött a levél imigyen: "A kék kardigán mosolygó gazdájától..."

Most néhány napja azonban furcsa és feltűnő változás történt. Tarnóczyai lekerült a "napirendről". Méghozzá nem is egy, hanem két ok miatt. Ima az első: Táviratot kapott az egyik kis falusi lány, hogy sürgősen menjen haza. Biztos beteg valaki - gondolta - a

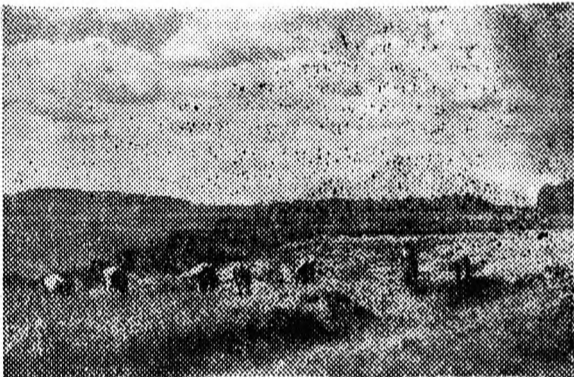
fü tü hol a nyakához, hol a kezéhez kapott. Sőt, amikor tiltakozni kezdett, egy ház sarkához szorította. Az utcán már senki sem járt, csak a villanylámpák égtek sárga fényvel. Azaz mégsem... A homályból és semmiségből egyszerre csak előtűnt egy kopottruhás fiatalember, Tarnóczyai. Most az egyszerű nem biletet, nem bizonytalanokodott, hanem egyenesen odalépett a jampec elé és megkérdezte: - Mit akar maga ettől a lánytól? - Csak csendesebben, tata! - így amaz. - Hogyhogy, még magának áll feljebb? - Persze, hogy nekem, de különben menjen innen, vagy...

A hét elején a megye állami gazdaságaiban már 2000 arató vágja a rizst

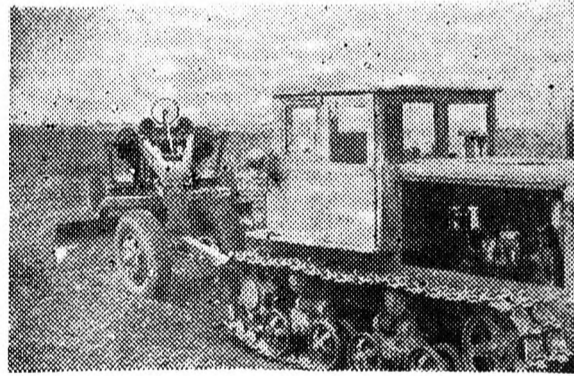
A megye állami gazdaságaiban a 6900 holdat kitevő rizstelepeken egymásután érnek be a nagy táblák és a hét elején már 2000 arató vágja a rizst. A termés kielégítő, legjobban fizet a rizs a Borsói Állami Gazdaság 550 holdján, ahol az átlag az eddigiek szerint holdanként 20 mázsa. Jó termet ad az idén a Dunkan Sali fajta rizs. A gazdaságok van egy tízholdas parcellája, amely a 40 mázstól is megadja holdanként. A megyében szépen sikerültek a külföldről hozott rizsfajták termesztése. Közülük 1000 holdon termeltünk bronzonemes rizsfajtákat. Ez mind vetőmag és jövőre már kevesebb veszéllyel, nagyobb biztonsággal termelhetjük a rizst. A külföldről hozott rizsfajták a nitrogén műtrágyázás iránt hálásak, nem úgy mint a Dunkan Sali, amelynél a nitrogén műtrágyázás a káros bronzon-hatást váltja ki. A Szovjetunióból hozott Vros 213-as rizs 30 mázstól felül termetet ígér a Bódónhát Állami Gazdaságban egy 50 holdas táblában. Jól sikerült a Dubovszkij-féle koránéző bőtermő rizs. Ebből a fajtából 190 holdon aratnak a borsói gazdaságban.

Török Károly, Csorba Miklós, Dorda Imre bogási aratók munka közben a 900 holdas bódónhátai rizstelepen

A Borsói Állami Gazdaságban a horti telepen aratják a rizst

Már készül az új rizstelep a Polgári Állami Gazdaságban (Fazekas Gyula felvétele)

Tizenkét mintacsávázó egység működik a megyében

A húza csavázásának gyorsítása érdekében a megye területén 12 mintacsávázó egységet szerveztek a földművelésügyi minisztériummal és a növényvédő állomás vezetésével. Ezek a mintacsávázó egységek gyorsítják a csávázók munkáját Hajdú-Bihar területén.

Felülvizsgálják a hivatásos előadóművészek működési engedélyét

Az Országos Filharmonia híatalos közleménye. A Népminisztérium az Országos Filharmonia felülvizsgálta a hivatásos előadóművészek működési engedélyit. Az Országos Filharmonia ezért felkérte az ilyen engedélyvel rendelkező hivatásos előadóművészeket, hogy október 1-től október 15-ig személyesen vagy írásban jelentsek be az Országos Filharmonia nyilvántartási osztálynak (Budapest VI. Dalszínház utca 1. főemelet 5.) az alábbi adatokat: név, születési hely és idő, anyai neve, állandó lakóhely, állandó munkahely (munkáltató neve és címe), főiskolai oklevele száma és kelte, a Népminisztérium által kiadott önálló előadóművészi működési engedély száma és kelte, a működési engedélyben feltüntetett, engedélyezett művészi ág (énekes, táncos, színművész, stb.), a működési engedély jellege (állandó vagy ideiglenes).

Családi ügy

Fiatal parasztasszony ül a szobában és beszélgetünk. Jobban mondva csak ő beszél és én hallgatom a szavakat, amelyeket a felvilágosult keserűség színtéje fest. A hangja fakó és száraz, semmi indulat nincs már benne. A mondatok olyanok, mintha egy kiegészítő mezőnél sodorna a szél megperzselt fűszál-roncsokat. Nem, nem sir már, s ez megdöbbentőbb és iszonyúbb, mintha jajgatna és könnyel enyhítene fájdalmát.

Olyan 36 év körüli lehet, de negyvennél is többnek néz ki. Hajának már több a hafa, mint a barnája, balszemén hatalmas köcsör dudorodik, jobbszeméből szomorúság tükröződik és ha ránéznek a bibliai hasonlat jut az eszembe, az asszonyról, akinek hét tör járta át a szívét. Egyenes vonalú szája most ferdén áll, a sok kín és gyötrelme eltorzította.

Karján anyás és asszonyos mozdulattal hathetes gyermeket emel. A kicsi — leány — épp alszik. Azzal a nyugalmmal, ahogy csak csecsemők tudnak aludni, amely még tele van édességgel, gyantulansággal és tisztasággal. Alszik csodálatosan és észre sem veszi, hogy felette vihar zúg, sikkongó varjú jeketeséggel.

— Tessék rajtam segíteni — eseng az asszony. — Nem bírom tovább.

— **Segíteni?** — ismétlődik bennem a kérdés, de hogyan? A döbbenettel, akárcsak a szívem, s csak hallgatom a gyöncös zörgését, aminek egy életragiédiáját mutatja fel előttem.

Az **ura I. J. M.** községi belső parasztember iszik. Alámondó részeg. A bor, a rum, télyolyként ül az agyán, a szívén és dühökét levél ki más íhatja meg, mint az asszony, a család. Szomorú és gyakori eset ez, de így ilyen nyíltan és leplezetlenül szembekerülni vele mégis elgondolkoztató.

Kérdéseket tesz fel és lassan fény derül mindenre. Nyolc éve el együtt törvényes házasságban ezzel az úrval. Öze egy asszony volt, amikor férjhez ment egy gyermeket vitt magával. Az első férje a háború áldozata lett. — Beszélgetésünk alatt ez volt az egyetlen emlék, amely egy fiatal lány időre megfényesítette ezt a fásultságtól és gyötrelmekkel kizikkadt asszonyi szemét. — Meghalt jeltelen, csak emlékeket hagyott maga után. Kis parasztember volt és a második is olyannak ígérkezett.

Az első egy-két évben nem is volt nagyobb baj a szokásossal. Hiszen előfordult az az emberrel, hogy leírja magát és durvább is a feleségével, mint józan állapotban. De ahogy egymás mellé néztek, a feleség a férj mellett állt, a férj annál kibíthatatlanabb lett. Egyre jobban és végérvényesen rászokott az italra, az itallal együtt a felesége durva bántalmazására.

S aki ismeri egy kicsit is a paraszti életet, tudja, hogy milyen erősek és kíméletlenek ezek az inas, munkába dermedt öklök. Ahová odasütöttek ott esont sajog és bőr kékül. S ha ezt a lendületet még az ital parazsa is szítja, ott aztán nincs megértés, szánakozás, vagy könyörület.

Az asszony szava egy-egy percre elhallul, magába fúl. A sok fojtott emlékek egyszerre csak ki a füstje és szinte iszonyúba dermed egyik másik süllyedni kezd. Nézem, nézem ezt a vallomástevő asszonyt és más nem jut eszembe, hogy hány és hány hegedő jegyet ejtett ezen az emberen egy másik ember elvetemült és részeg indulata.

A további események még elgondolkoztatóbbak. Egy-két éve ugyanis kibíthatatlan a helyzet. A gyakori részegségek most már szokássá váltak és ilyenkor nem volt megállás az örvénygő fértől. Pedig közben már két gyerek is született, de a férj nem bírta el a gyermekszemmel sem ébresztették rá magatartása tarthatatlanságára.

A legsúlyosabb eset néhány hete történt. Az asszony újra gyermekét fektette a harmadikkal — a kislány háromhetes volt, amikor újból részegen állított haza I. J. A betegségből éppen meg csak kilábilts feleségét öklökkel megdabálta és olyat sújtott a balsemre, hogy az rögtön felrepedt. A fenyegető indulat a háromhetes gyermek ellen is kezdet emelt, hogy azt is földhöz vágja.

Az asszony sikoltva és véres szemmel menekült haza gyermekeivel együtt szüleire. Azóta ő ott él velük, férje pedig az asszony verejtékeiből épült kis házat bitorolja. Ami mozdítható adja el és költi itatra, szeszre.

I. J.-né az eset óta messzire elkerüli férjét, Debrecenbe jár az idegklinikára orvosi kezelésre, gyermekét minden alkalommal a karján hozza.

— **Segítsen rajtam** — néz rám és kiejti a könnyőgéséppel maga elé. S míg újra és újra ismétli, szemében ott lobog annak a rémes éjszakának az emléke, amelyről vádaskodik a bekötött szem, az idegességbe torzult száj és leginkább az a végső kétségbeesés, hogy az emberek fele sikoltása élete megrázó vallomását.

S az újságíró mit tehet ilyen helyzetekben. Megrohanják az indulatok, szeretne valami olyat mondani, ami azonnal kintisítja egy ember felhőkkel telezsört láthatóságát. De mivel a szó nem sokat ér tanácsok után kutatok.

— **Rendőrség, bíróság?** — kezdem.

— **Próbáltam mindkettőt** — emeli rám a szemét. Beadtam már a váloptert is, de eddig még semmi sem történt. Míg esetleg tárgyalásra kerül a sor, tönkreteszi azt a kis vagyonomat, ami meg van. Itt állunk a tél előtt semmi nélkül és ha nem segítenek, mi lesz velünk. Elutasított a tanács is, a rendőrség is, azt mondják nem avatkoznak családi ügyekbe.

— **Családi ügyekbe?** — zuhant tovább bennem a szó és észre sem veszem, hogy I. J.-nének már elfogytak a szavai. Hát akkor mi? — vitázik bennem a kérdés, de aztán kénytelen vagyok az érveknek és igazságnak engedni.

Valóban a rendőrség és tanács ilyen s ílyesfajta kérdésekre nem avatkozhat bele. Családi ügy. De akkor avatkozunk bele mi családtagok. Mindenki, akinek joga és szíve van beszélőni egy emberi életbe, amelyből a szomorúság már kiüregesít minden örömet.

Az ajtó lassan becsukódik. I. J.-né most megy le a lépcsőn, minden visszakoppantó lépésében ott buvik a fejelem. Nem egy férfitől, hanem a rossz és elviselhetetlen ételtől. Sorsában, amit most énelem, milyen nyújtott, ugyanaz a társadalmi diagnózis íjszi, amely olyan sokszor üszköt dob a családok nyugalmaiba. Mi családtagok emeljük kezünkbe és szívünkbe ezeket az embereket és segítségünk rajtuk.

BODA ISTVAN

Harmincegyezer lakás a csehszlovák bányászoknak

A csehszlovák kormány különösen nagy gondot fordít a termelőmunkámban résztvevők lakásigényeinek kielégítésére. A felszabadulást követő években a legtöbb lakást a bányászok számára építették. A közgazdasági statisztika szerint csupán 1948-tól 1955-ig több mint 31 ezer lakást adtak át a bányászoknak. A második öt éves terv során a bányászok, valamint műszaki dolgozók részére további 44 600 lakást építenek,

Mintegy 100000 tanuló üdült a nyáron Csehszlovákiában

Csehszlovákiában minden évben egyre több tanuló részesül jutalomüdülésben. Néhány nappal ezelőtt az üdülő tanulókat utolsó csoportja is hazakerült, hogy folytassa tanulmányait. A nyári szünet alatt a csehszlovák szakszervezetek mintegy 100 ezer tanulókat biztosítottak kellemes pihenést és szórakozást. A szakszervezetek a nyáron 25 millió koronát fordítottak az üdülő üdülők fenntartására,

1132 vagonnal több tüzelőt adtak el két hónap alatt, mint az elmúlt évben

A hűvösebb idő beálltával városzerte érdekli a doigózókat, hogy miként alakul majd az őszi és téli tüzelőanyagellátás. A fentiekkel kapcsolatos kérdéseket intéztünk Derzsi Antal elvtársához, a TÚZEP kereskedelmi osztálya vezetőjéhez, aki mind az áruforgalom eddigi alakulásáról, mind a további kilátásokról részletes tájékoztatást adott. A kérdések és a válaszok szövege a következő:

KERDES: Biztosítottak tekinthető-e a téli tüzelőanyag ellátás?

VÁLASZ: A debreceni TÚZEP a tavalyi és a tavalyelőtti tapasztalatok okukra az idén még a szokottnál is gondosabban szervezte meg a tüzelőellátást. A jelek szerint a forgalom még a hideg idő beállta után is zavartalan lesz. Nemcsak azért, mert komoly intézkedések történtek a téli tüzelőellátás biztosítására, hanem azért is, mert telepünk júliusban és augusztusban 1132 vagonnal több szénét adták ki, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Most szeptemberben is előreláthatólag 1000 vagon szénét tudnak telepünk kiadni, természetesen éppúgy, mint a nyári hónapokban, bizonyos pótkeret kieszközölésével.

Bár a negyedik negyedévi keretszámokat még nem ismerjük, minden reményünk meg-

van rá, hogy a megyei és városi tanácsok segítségével a szükséges készletek idejében a helyén lesznek. Türelmetlenségre és nyugtalanságra nincs ok, így kérjük a lakosságot, hogy tüzelőbeszerzésénél rohanas és szalagálás helyett ünfegyelmélettel viselkedjék.

Szorosán ide tartozik, hogy a debreceni TÚZEP maga is gondoskodik az árualap bővítéséről, ennek eredményeképpen már rövidesen a szokásos szén- és fajták mellett nagyobb mennyiségű gyökérfutó is eladásra kerül.

KERDES: Kapnak-e a közületek, iskolák és bérházak elegendő fűtőanyagot?

VÁLASZ: A háztartásokkal egy időben a közületek, iskolák, stb. jelentős része szintén beszerezte már a téli tüzelőanyagát. Közületek részére is körülbelül 63 vagonnal több tüzelőt adtunk ki, mint az elmúlt év júliusában és augusztusában. A kiadásnál elsősorban a szociális intézményeket és iskolákat fokozott felelősséggel segítjük. Súlyos hibának tartjuk azonban, hogy mivel a közületek pénzügyi keretei csak egy-egy évre szólnak, legfőképpen csak december 31-ig elegendő számmennyiséget tud beszerezni. Véleményünk szerint ez mind a TÚZEP, mind a vásárlók szempontjából hátrányos, így az egészséges beszerzéshez szük-

séges összeget közületeink részére legalább is a közeli hónapokban biztosítani kell.

Ami a darazszen nagymennyiségű felhasználását illeti, szerelnénk, ha mind a bérházak, mind az intézmények stb. fűtői a fokozott takarékoság érdekében versenyre lépnének egymással. Ugy véljük, ennek semmi akadálya sincs, sőt bizonyunk abban, hogy a legjobb munkát végző fűtőket az illetékesek jutalmazni is fogják.

KERDES: Javul-e a helyzet az építőanyag kiadásnál, a meszet is ideértve?

VÁLASZ: Mivel telepünk az építőanyag kiadásban is fontos szerepet töltenek be, szólni kell a tégláról, cserépről, stb. ellátás várható alakulásáról is. A helyzet előreláthatólag már a negyedik negyedévben javulni fog. A TÚZEP ugyanis rövidesen befejezi a korábban kiadott terményes utalványok beváltását, így a rendelkezésre álló építőanyag készlet októbertől, vagy november közepétől kezdve teljes mértékben a lakosság rendelkezésére áll. A készletekből természetesen elsősorban az OTP-kölcsönrel rendelkezők igényeit elégítjük ki. Az építkezések meggyorsítására a jövőben még az eddiginél is nagyobb tételekben árusítunk előregyártott elemeket, többek között az úgynevezett CSRB rendszerű szaruzatot. Mivel ez

utóbbi még ismeretlen a lakosság előtt, központunk a beépítést és felhasználást illetően szívesen szolgát felvilágosítással. A műszellátásban a negyedik negyedév szintén javulást hoz, sőt, előreláthatólag az év közben kiüritett meszesgödörök is feltöltődnek.

KERDES: Milyen lesz a külsőségi telepek szén- és tüzelőellátása?

VÁLASZ: Természetesen amellet, hogy az árukiadásnál főleg a központi telepre támaszkodunk, a külsőségi telepeket megfelelő tüzelőellátásról sem feledkezünk meg. Mind a Rákosi-telepen, a Bőszörményi, mind a Vámospercsi uton 5 mázsa súlyhatóság bányai beszerzésű szén és fát. Azért csak 5 mázsa súlyhatóság, mert a külsőségi telepek jelenlegi befogadóképessége nem teszi lehetővé, hogy ott nagyobb készleteket tarthassunk. Persze, akik teli fűtőanyag szükségletüket teljesítik, azoknak az árukiadás mellett természetesen elsősorban az OTP-kölcsönrel rendelkezők igényeit elégítjük ki. Az építkezések meggyorsítására a jövőben még az eddiginél is nagyobb tételekben árusítunk előregyártott elemeket, többek között az úgynevezett CSRB rendszerű szaruzatot. Mivel ez

Dr. Pásztor üzenetnek is vége lett egyszerű és most csak a sikkasztás, okirathamisítás és hitlen vagyonkezelés címén megkapta méltó büntetését, 11 évi börtönt és 8 évi jogvesztést.

A bíróság jogosan nemcsak dr. Pásztor Józsefet vontta felelősségre, hanem a vállalat volt főkönyvelőjét, Olbaum Sándort is. Az ő kötelessége lett volna ugyanis rendszeresen ellenőrizni a forgalmi osztályon, illetve dr. Pásztor kezén átmenő összegeket, de ő ezt sorozatosan elmulasztotta. Egyáltalán nem törődött azzal, hogy mi történik a forgalmi osztállyal, az sem érdekelt, hogy mit csinál dr. Pásztor. Hányag kezelésért aztán ő is megkapta megerdemelt büntetését, a 10 hónap börtönt.

RACZ BELA

Sikkasztásért — 11 évi börtön

Három napig tárgyalta a Megyei Bíróság dr. Nagy Sándor tanácsa a Tiszántúli Épületanyaguáruvázó Vállalat alkalmazásában volt dr. Pásztor József forgalmi osztályvezetőjének sikkasztási ügyét. A három nap alatt számtalan leány, adatot, akart sorakoztattak fel, mely mind egy hatalmas sikkasztásról rárattotta a leplet. Miért is került dr. Pásztor József a bíróság elé? Ki is ő? Előjáróban elég csak annyit említeni róla, hogy valamikor, mint a néphez „hű” ember az állásban tiktára volt.

Dr. Pásztor József 1951-ben került a Tiszántúli Épületanyaguáruvázó Vállalathoz mint gépkocsivezető. 1952-ben forgalmi irányító lett, majd mint ilyen felelős taposó emberekhez illik, meg ugyanezen évben a vállalat igazgatója kinevezte a forgalmi osztály vezetőjévé és egyben megbízta a vállalat jogúgyi munkájának az ellátásával is.

A folytatás: sikkasztások sorozata

De ha ez ilyen simán megy, hogy csak így lehet pénzt felvenni — gondolta és nem ellenőrizi senki, miért ne tudna a maga javára is hasznát hajtani belőle? A gondolatát aztán tett is követte. 1953 végén elhatározta, hogy ilyen módon saját részére is szerez pénzt. Hogyan? Ugy, hogy a listára olyan gépkocsivezetők nevét is felvette, akik már nem dolgoztak a vállalatnál, vagy egyszerűen olyanoké, akik egyáltalán nem is voltak vidéken. Az összeget zsebre tette, a gépkocsivezető nevét pedig hamisította.

Miért volt szüksége dr. Pásztornak sikkasztásra, erre az összegre? Kevés volt talán a fizetése? Nem, szó sincs róla. 1700 forintos havi fizetésből felesége és egy gyermeke nyugodtan meg tudott volna élni. Másra kellett a pénz, s a bíróságnál is elkerült. A vállalatnál ugyanis összeismerkedett E. V.-vel. Szerelmi kapcsolat létesült közöttük, ide-oda jártak, szórakoztak, sőt az ajándéktárgyak sem hiányoztak, no és a pesti kiruccanások sem. Csak egy-egy ilyen kis pesti „kirándulás”, mint ahogy dr. Pásztor bevallotta a bíróságon, 1500—2000 forintba került. Hát honnan vette volna a pénzt, ha nem sikkasztásból, a becsületlenül elulajdonított vállalati pénzből. Arra ugyanis nagyon vigyázott, hogy a felesége mit se tudjon arról a szerelmi kalandról és a fizetését átlag rendszeresen hazaadta. Persze nemcsak E. V.-hez volt ő galavér. Az egész vállalatnál úgy ismerkedt, mint bőkezű embert, aki hol ezzel, hol azzal a társaságok szórakoztat, arra azonban senki sem figyelt, hogy vajon az 1700 forinból telik-e? Nem érdekelt ez sem a vállalat igazgatóját, sem a főkönyvelőt, akiknek elsősorban lett volna kötelességük utána nézni dr. Pásztor üzenetnek.

Hogy derült fény mégis a sikkasztásra? Ugy, hogy 1955. február 26-án a szolnoki ki-

rendeltség dolgozó részére járó 6445 forintot nem fizette ki. A pénzt ugyan felvette, de „eljelöltetve” elküldeni, és mikor a dolgozók többször telefonáltak a pénz ügyében, akkor derült ki, hogy adósság rendezésére használta fel. Előtte volt még egy másik ügye is a sikkasztáson kívül. Ez pedig az árvízvédelemkor történt. Az árvízvédelmi munkákra folyósított összegből 8000 forintot sikkasztott el.

Az üzemek véget érnek

Összevettve tehát, az egész pénz, ami Pásztor József kezén elúszott, mintegy 187 000 forint, s ebből a saját zsebre közel 50 000 forint ment. Van egy régi közmondás, mely azt mondja, addig jár a kórsó a kútra, míg eltérlik.

RACZ BELA

Kis bankett, — nagy helyen

Nagyon sok ember megrült annak mintegy két hónappal ezelőtt, hogy végre átadták rendeltetésének a püspök-lányi földművelésvezetőket „Ladányi Pipás” vendéglőjét. Mindenki örömmel üdvözölte ezt a létesítményt, hiszen nem kisebb dolgotól volt szó, mint hogy a napi munkában elfáradt dolgozók most már izélesen berendezett, tiszta és kényelmes helyiségben fogyaszthadják el sörüket, vagy vacsorájukat Jónás Béla gondú, vidám zenéje mellett.

Nagy szükség van egy ilyen helyiségre, egy 17 000 lakosú községben. A dolgozók, — érthetően — pihenési és szórakozási szerelmének. Eppen ezért volt érthetően az, hogy a szövetkezet vezetősége kiadta a helyiséget a KIOSZ-nak, hogy az ott 40—50 ember részvételével az elmúlt napokban bankettet tartson. Mondanom sem kell, nagyon sokan felháborodtak azon, hogy a vendéglő ajtaját már del-

Az a javaslatunk, hogy hasonló zártkörű mulatságok lebonyolítására ne a vendéglő étermetét, hanem — mondjuk — más, megfelelő, de pillanatnyilag használaton kívül álló helyiségeket vegyenek igénybe.

Fényes Zoltán Püspök-ladány

Figyelem!

Termelőszövetkezetek és egyéni termelők, NE ETESÉTEK FEL A

TÖKMAGOT

mert a TERMÉNYFORGALMI VÁLLALAT TELEPEI

magas áron vásárolják fel

Olajgyári tökmagért 400,— Ft-
étkezési tökmagért 70,— Ft-
sült tökmagért 9,— Ft-ot

fizetünk mázsánként, Ezenkívül felvásároljuk a brósheremagot, lucernamagot, kendermagot vadrepceit és egyéb magféléseket, valamint babot, magas áron

Jól jár a termelő, ha a különböző fajtaú babot nem keveri össze, hanem azokat fajtánként, elkülönítve adja el.

Felszabadulásunk figyelmét szenteltünk mekkévé. Hehe, heh, heh, hogy nem értünk el nagy ményt? Miért nem felnőttek közlegyint szelnek a mai fiatalok? A Néplap vitáinak sok problémát, elsősorban a serdülő nevelésének kérdéseit foglalkozni.

Ugy gondolom, előtt meg kell mondani, hogy az elmúlt 20 évvel is az az idősebbek, hogy a mai fiatalokkal, mekkorunkban más, más... Es ez az igaz. De azt is tudni kell, hogy a mi szociális nevelés ma lenyegében a kapitalista nevelés volt. Legelőször jenni az iskolákban kívül. A nevelés is keresik az iskolákban. Legyünk őszintek: találtuk meg mi sem. Amit tesztünk, úgy hogy bennünkben is ellene foglalkozunk a ha már ezen túl mást tesztünk az iskolákban, vagy benn, magunk között, sen ami a fejelem.

Az a bizonyos „pofon” de sokszor nevelők száján, csak meg, a kézet az ilyen eljárás mint lehet általános jelenség törvények, testi fenyegetést, ehelyett eredményesnek gyorsan hatóbb, zési eszköz”, mint lenne. Általában a szülők ajkáról is csak keményen fog, az, hogy keményen. Es csak a nevelők keményen?..

En azt gondolom, mind a nevelőknek ezáltal a helyes tartó munka arán kell lennie. Általában a szülők ajkáról is csak keményen fog, az, hogy keményen. Es csak a nevelők keményen?..

A kiindulási szeretet és b

En azt gondolom, mind a nevelőknek ezáltal a helyes tartó munka arán kell lennie. Általában a szülők ajkáról is csak keményen fog, az, hogy keményen. Es csak a nevelők keményen?..

En azt gondolom, mind a nevelőknek ezáltal a helyes tartó munka arán kell lennie. Általában a szülők ajkáról is csak keményen fog, az, hogy keményen. Es csak a nevelők keményen?..

En azt gondolom, mind a nevelőknek ezáltal a helyes tartó munka arán kell lennie. Általában a szülők ajkáról is csak keményen fog, az, hogy keményen. Es csak a nevelők keményen?..

RACZ BELA

VITA

Hogyan kezdjük?

Felzabálásunk óta nagy figyelmet szenteltünk a gyermeknevelésnek. Hogyan lehetne az, hogy még mindig nem értünk el nagyobb eredményt? Miért van az, hogy a felnőttek kezlegyintéssel beszélnek a mai fiatalokról?

A Néplap vitaindító cikkének sok problémája közül elsősorban a serdülő fiatalok nevelésének kérdésével kívánok foglalkozni.

Ugy gondolom, mindenképp el kell mondanom: ez-éjjel 20 évvel is azt mondták az idősebbek, hogy „baj van a mai fiatalokkal”. A mi gyermekkorunkban más volt a nevelés... Es ez valóban így igaz. De azt is hangsúlyozni kell, hogy a mi szocialista nevelésünk ma lényegében más, mint a kapitalizmus alatti nevelés volt. Legalábbis más akar lenni az iskolában és iskolán kívül. A nevelők maugis keresik az új utakat. Legyenek ösztönzők: még nem találtuk meg mi sem teljesen. Amit teszünk, úgy tesszük, hogy bensőkben mi magunk is ellene foglalkunk állást. Vagyis ma már ezen túl vagyunk: mást teszünk az iskolában és mást otthon, vagy beszéd közben, magunk között. Különösen ami a fegyelmest illeti. Az a bizonyos „makarénkői poán” de sokszor visszatér nemcsak száján, és valljuk csak meg, a „kezen” is. De az ilyen eljárás minthogy nem lehet általános jelenség, hiszen törvényeink büntetik a testi fenytést, ehelyett új, eredményesnek látszó és gyorsan ható jobb „fegyelmest” eszköz”, mintha nem lenne. Általánosan hallható a szülők ajkáról is: „Tessék csak keményen fogni.” De mi az, hogy keményen nevelni?... Es csak a nevelők neveljenek keményen?..

A kiindulási alap: szeretet és bizalom

En azt gondolom, hogy mind a nevelőknek, mind a szülőknek a helyes utat kitartható munka árán kell megtalálnia. Hogy azt elérjük, ami a szocialista pedagógia elvei szerint helyes, ahhoz az kell elsősorban, hogy ismerjük jól a gyermeki fejlődés — biológiai és pszichológiai értelemben — és a szocialista nevelési elvi, törvényeit.

De addig is, amíg ezt még nem sikerült, hogyan kezdünk a neveléshez? Kiindulási alapként — úgy vélem — a felnőttek nevelésére iránti szeretetnek és bizalomnak kell lennie. Abban kell elsősorban bízni, hogy nevelési törekvéseink előbb vagy utóbb, de eredményt érnek el. Az ifjúság szeretete pedig átszűrődik bennünk azokon a nehéz percekben, amikor le akarunk mondani rójuk, amikor kezlegyintéssel akartuk elintézni a megoldandó nehéz kérdéseket.

A szeretet és bizalom létkörének elsősorban a családban kell kialakulnia. Csak ezen az alapon és ilyen légkörben lehet megismerni minden egyes gyermeket. Nincs egyetlen szülőnek sem két azonos akaratú, szokású, hajlamú gyermeke. Minden egyes gyermeknek meg kell ismerni a tulajdonságait, a fejlődő jellemének jó oldalait, vagy hibáit. Vajon ismerik-e a szülők és nevelők milyen sokoldalúan a gyermekeiket? Bizony ezt nem lehet állítani. A legtöbb felnőtt, amikor véleményét formál, nincs teljesen tisztában az adott gyermek lelki világával, érdeklődési körével, vagy még kevésbé a gyermek szükségleteivel. A szeretet önmagában tehát nem elegendő, csak az alap, amely segít a gyermek megismerésében. A gyermeknek pedig igényes akarjuk, hogy figyeljenek rájuk. Igénylik a velük való foglalkozást. A gyermekkel való foglalkozás tehát nem akkor kell hogy kezdődjék, amikor már pályaválasztás előtt áll, hanem a korai gyermekkor kezdetén. A serdülőkorú gyermeknek még csak növekszik az igénye „a felnőttként való bánásmód” iránt. A nevelést az iskolára

nem lehet tehát áthárítani, mert az már a családban kell hogy kezdődjék. Eppen azért nagyon helyes az a megállapítás, hogy az egész társadalom felelős a gyermek neveléséért. A társadalomnak legkisebb sejtje a család. A családban az édesanyjak viselik a nevelés terhét. Természetes lenne azt állítani, hogy az édesanyjak már csak szeretik gyermekeiket? Sajnos, azt tapasztaljuk, hogy a szeretet pszichológusok a tartalma nem mindig világos a felnőttek előtt. Ismeret olyan szülőket, akik mindent megtesznek gyermekeik boldogulásáért, minden eszközt felhasználnak, hogy elősegítsék életútját. Es azt tapasztaljuk, hogy ez a szeretet elvakult, nem értelmes, nem emberi szeretet, mert gyermekeik testi és lelki fejlődését teljesen helytelen irányba terelik: önállótlan bábokat, saját értékét nem ismerő egyéniséget formálnak belőlük. Ma különösen azért veszedelmes az ilyen szeretet, mert a gyermeket meesofisztizja az öntudatos, cselekvés-kész önállóságtól, attól, hogy erős, acélos legyen, felkészült az élet harcaira, attól, hogy felismerje a közösség iránti kötelességét és a szocialista hazához való hűségét. Megfosztja az ilyen szeretet a gyermeket attól, hogy jól tájékozódjék az élet valóságában. A túlerőteljes gyermek keserű családot jelent aztán a szülőknek.

Óriási szüksége van a gyerekeknek barátságára és közös szórakozására

Minden nevelő és szülő tudja, hogy milyen nagy jelentősége van a példamutatósnak. Mégis azt kell mondanunk, hogy nem szavakkal kell példát mondani, mutatni, hanem tettekkel, mert ennek van a legnagyobb hatása a gyerekekre. Megfigyelhetjük az esetek többségében, hogy a szülők helytelen viselkedésében gyökerezik a gyermek durvasága, magyarázatlansága, érzéketlensége társaival szemben és a közöség más, felnőtt tagjaival szemben.

Ma sok a dolgozó édesanya. Igen elfoglalt a család minden tagja. Ezért egyértelműen azt lehet hallani: ez az elfoglaltság az oka annak, hogy elhanyagolódik a családi felügyelet. Ha igazán szeretjük a gyermeket, akkor nincs, mert nem lehet kifogás, mentesség az elhanyagolására. Kell időt fordítani gyermekeink nevelésére, akkor, amikor találkoznak a gyermekkel. De nem vérséggel, vagy erkölcsi prédikációval kell az időt tölteni, hanem azzal, hogy kialakítsuk a családban a bizalomnak a légkörét. Óriási szüksége van minden gyermeknek a bensőséges, baráti beszélgetésre, a közös szórakozásra, sétákra, kirándulásokra. Ismernek szülőt, aki minden nap — ha csak 10 percre is elviszi a fiát kerékpár-kirándulásra, hogy megismerjék Debrecent.

Ez a felfedező út apa és gyermeke számára sok lehetőséget nyújt beszélgetésre, a környezet megismerésén túl a gyermek ember- és jellemismeretének, akaratának formálására. Az ilyen közös séták alkalomai még lehet mutatni a szeretet jeleit, de emellett azt is, hogy mennyire megbecsülik a gyermekeinket. Érdeklődésüket kielégítjük, támogatjuk ismeretrel, új területtel szánunk fel érdeklődési köre támogatására. Bizalom a gyermek iránt, tisztelet az alakuló egyéniséggel, jellemével szemben alakítja ki azt a barátságot a felnőttek és gyermekek között, amire nagy szüksége van a serdülőnek. Így láncolhatjuk magunkhoz és ilyen módon fogadjuk szívesen irányításunkat, mert érzik, hogy szeretjük és bízunk benne. Nagyra tartjuk és sokra értékeljük őt, aki még nem

kész ugyan, de akar alkotó és minél hamarabb nagy, felnőtt lenni, hozzánk hasonlónak válni!

Ne kényeztessük gyermekeinket

Nem arról van szó — újra hangsúlyozom —, hogy a felnőttek feleslegesen ráérnének gyámokdni a fiatalok felett. Erre valóban nincs időnk. Akinek van, az rosszul teszi, ha nem hagyja „élni” a gyermekét, mert minden lépését bírálja, kifogásolja. Bölcse mondja egy orosz nevelő: „Az okos anyának kötelessége időnként észre nem venni gyermekeinek hibáit.” Ismerem egy háromgyermekes édesanyját, aki minden reggel és este lázmerőt dugott gyermekei hóna alá! Mindig, mindenben és mindenhol velük volt, leste a léleketüket, elkapta sóhajlásait stb. Meg is ölte gyermekeiben az önállóságot, a kezdeményező szellemet: félnékké és gyávává nevelte gyermekeit. Ami aztán még ennél is rosszabb, a gyermekben az ilyen szeretet hatására kialakul a nagy- zolás, a követelőzés, az egoizmus. Megnövekednek az értelemetlen vágyai támadnak, amelynek kielégítését várja, sőt követeli szüleitől, mérték nélkül. Az ilyen módon nevelésű gyermek aztán szívtelenül fizet a szülőknek a gondoskodásért, a kényeztetésért. Anyák! Ne kényeztessétek gyermekeiteket! Ti, apák pedig ne legyetek túl hirtelenek gyermekeitekkel szemben. Az apák gyakran úgy gondolják — magam is beleestem ebbe a hibába —, hogy a felnőtt mértékével kell nézni gyermekeik cselekedetét. S minthogy azok nyilván nem tehetnek eleget e mértéknek, éppen azért a legnagyobb szigorúsággal akarnak nevelni. A hirtelen és haragos fenyegetések hatására a gyermek is durvává válik, mekacsosá, ezzel tiltakozik az erőszak, az önálló lét, egyénisége, igazságérzete megalázása ellen.

Az ilyen apák nem bíznak gyermekeikben, lekicsinylik, semmirekellőnek nevezik és ismételtlen durván rátámadnak, lekicsinylik bármilyen cselekedetük. Általános megjegyzésük: „Ezek a mai fiatalok...” Socd-e, ha a gyermekben dac, akaratosság lesz urra, és hasonlóval fizet először másoknak, majd pedig később magának a szülőknek is?

Az egész társadalom ügye a gyermeknevelés

A szeretet és bizalom létkörének a megteremtése lehetetlen az érzelmi egység megteremtése nélkül. Az ifjúság érzelmi életének és világlátásának kialakítását sokszor felejtik el a felnőttek. A fiatal a családi és társadalmi életben rendkívül érzékenyen reagál az eseményekre. A legteljesebb igazságot követeli

Dr. NÁBRADI MIHALY

a szeretet megnyilvánulásában is. Egyformán kell szeretni, akár hány gyermekünk van és egyformán kell bizalmunkkal megajándékozni mind-egyiket. A serdülő fiatal bármely, a szülők részéről jövő méltánytalanságot, igazságtalanságot érzelmileg fogja fel, és benne gyűlölséget támaszt, ami egész életére kihat. Nem kevésbé kihat az ifjú érzelmi életére, ha a családban a peszekedések és civakodások tanulóvá lesznek. Az élet minden víta, nevelésterés nélkül. Kell is a vita, kell, hogy az egyenrangú szülők nézeteket cseréljenek. De ha ez a vita csihangú, akkor arra kell törekedni, hogy az ne a gyermekek előtt történjen. Eppen a gyermek iránti szeretet tudata és az a felelősség, amelyet a felnőtteknek a gyermekkel, de az állammal szemben is viselnie kell, ösztönözzön arra, hogy ne csapjon az égig az indulat, a dühösség vadcsága és embertelen kegyetlensége.

A szülőknél, nevelőkön túl az egész társadalomnak is nagyobb bizalommal és felelősségteljes szeretettel kell foglalkoznia az ifjúság minden megnyilvánulásával. Pártunk ismételtlen figyelmeztet minden dolgozót arra, hogy ifjúságunk jövőjéért érzett felelősséggel nyúljunk minden felvetődő probléma megoldásához.

Tárujjon fel az ifjúság előtt életünk minden szépsége és teljes gazdagsága

Gyakran tapasztaljuk a fiatalok, hogy a törvényes rendelkezések, párhatarozatok ellenére, mennyire nem szívügye az ő személyes fejlődésük egyes szerveknek, intézményeknek. Nem szabad átessni a másik végletbe sem: az elkényeztetéssel szemben a teljes elhanyagolásba. Az indokolatlan követelőzésekkel valóban gátat kell vetni, de gyöngéd figyelemmel és szeretettel kell felkarolni mind-azt, ami előreviszi akár a DISZ mozgalom ügyét, akár egyetlen fiatal jellemző fejlődését.

Az élet szépségének és gazdagságának átélésére segíteni nem lehet ridegséggel, vagy csupa önző számtással, még kevésbé parancsolgatással, vagy lekicsinyléssel, hanem a legteljesebb megértéssel, a nevelésnek idején való melléállással, felféccsal és minden egyéb szükséges segítség megadásával. A jó szón túl tettekkel kell bizonyítani, hogy „ez az ifjúság már a mi ifjúságunk”. Mert valóban a miénk. Pártunk ledöntött minden akadályt az útból, amely eddig taszítógát hathatott. Nekünk, felnőtteknek kell rajta lennünk, hogy ki- teljesítsék teljes nagyszerűségében ifjúságunk számára új életünk minden még rejtett szépsége is és teljes gazdagsága. Ha szeretettel és bizalommal kezdjük, bizvást remélhetjük fáradozásunk sikerét.

Új filmek

a debreceni filmszínházak műsorán

Jelenet a Fiú című filmből

A debreceni filmszínházak az őszi hónapokban új és művészi filmeket hoznak forgalomba. A nyári évadhoz hasonlóan a legkiválóbb magyar, szovjet és különböző európai filmalkotások kerülnek a közönség elé, melyek mindegyike nagy érdeklődésre tarthatnak számot. A közelebbi bemutatásra kerülő filmek közül is kiemelkedik az Ünnepi vacsora című új magyar film, melyben a legismertebb magyar filmszínészeket láthatjuk. Az ünnepi vacsorával egyidőben kerül bemutatásra a Fiú című színes szovjet film, amely a fiataloknak nyújt nagy segítséget az élet új és új problémáinak megoldásában.

Ugyancsak rövidesen bemutatásra kerül egy újszerű színes kínai mesefilm, a Pillangó meséje címen. A film ezer ével előtti, csodálatos mesevilág színpompás alakjait eleveníti meg, beleszóve egy bűbajos szerelemnek a történetét. A Fiú és a Pillangó meséje című filmek a Béke filmszínházban kerülnek bemutatásra. Az ünnepi vacsora a Vig filmszínház szeptember 20-tól vetíti.

Jelenet a Pillangó meséje című filmből

A Néplap kiküldött levelezője

Molnár Antal írja a kiállításról

Nem győzi a villamos a kiállítás felé továbbítani a meg-növekedett forgalmat annak dacára, hogy a szokásosnál sokkal több kocsi állítottak forgalomba. A kiállítás területére aközve megpillantottuk a mi segítőnk, a külön-töltő korszori gépeket. Nagy érdeklődéssel figyeltem különösen az ezüstkombájnt, amely a magyar paraszt áll-mát váltja valóra. A technika fejlődéséről ad tanúbizonyságot a tengeri görözőgép.

Amikor a sertesekhez érünk, nem éppen az a hatalmas példány köti le az ember figyelmét, amelyik ötmá-

zsd is megvan, hanem különösen a kornval és berksiri 300-350 kg-os sertesek. Nagy tetszést aratott a debreceni Vízügyi Igazgatóság kiállított vízlepcsője, valamint egyéb vizi létesítményei. Az egyik elvtárs elmondotta, hogy a szárazföldi öntözésnek van egy újabb formája, miszerint egymástól 100 méter távolságra elhelyezett kútszivattyúk 50 méteres körzetben öntözik a növényeket és nem kell hozzájuk néhány ezer forintos kismotor. E be-rendezés nem nagy költségű. A látottakról szövegetem tagyát is tájékoztatom.

A SEGÉDRENDŐRÖK

alkalommal éppen szolgálta-ban voltak. Nyitott szemmel, becsületesen rőták a határt-mint ahogy szolgálta-ban kell. Az Alkotmány Termelészövel-kezet búzakeresztekkel megrak-ott földjén egyszer csak füst-től láttak felszállni. Az egyik-tesz tag gyerekei rakták a tü-zet a kaparekókoból a keresz-tesz szomszédságában. A két segédrendőr éppen jökor ért-oda, mert pár perc múlva már lángokban állt volna az első keresz és utána a többi. A tüzet azonnal eloltották és a 150 kereszt, ami a földön volt, megmenekült a tüztől, s a sok-sok mázsa termés nem pusztult el.

A másik kis történet is Haj-dúböszörmény határában. Pró-don történt. Király Imre haj-dúböszörményi lakos alaposan felöntött a garatra a polgári vásáron, Lovat hozták a sze-

keret, meg jomagát is, mig meg nem unták. Aztán beleborították az árokba és a sze-kéren lévő sok holmi szana-szettel hullott. Csele János és Horpa Ferenc segédrendőrök felállították a szekeret, felrak-ták rá az itas gazdát és a széjjel hullott holmit, majd be-vittek az egyik tanyára. Mi-kor a gazda kijőzönodott, meg-lepőve vette észre, hogy hol van, de talán még jobban meg-lepődött azon, hogy az égvilá-gon semmije sem hiányzott.

Szabó Gyula és Bereczki Bá-lint segédrendőrök Bodán vol-tak az elmúlt napokban szol-gálatban. Az erdő közvetlen szomszédságában, az egyik kukoricásban egy csomó fira-bukkantak. Kié lehet ez a fa, ki hozhatta ide — tették fel egymásnak a kérdést, mert az erdőben volt, hogy nem

rendes úton került a fa a ku-koricásba. Hamarosan kide-rült aztán, hogy Vig Gyula józsa lakos vágta ki a fákat az erdőből, s rakta a kukorica-földjére, hogy majd éjjel el-szállítja. A két szemfény se-gédrendőr megakadályozta te-tében a notórius fatolvajt, aki rendszeresen pusztította az er-dőt.

Ilyen kis apró epizódokat számtalant lehetne elmesélni. Baleseteket akadályoznak meg, részeg embert fekeznek meg, verekedőket választanak széjjel, ki tudja még mi min-denben vannak segítségére a rendőrségnek, a népek. A jó munkájuk elismeréseképpen hadt álljon meg itt egy példa. Amióta a segédrendőrök szol-gálatot teljesítenek Hajdúbö-zörmény határában, a mezei lopások is felére csökkentek. Köszönet érte a derék segéd-rendőröknek, akik munkájuk mellett meg a nép vagyoná-nak őrzésére is vállalkoztak.

Biztos találkozott már ked-ves olvasó vagy az utcán, vagy a határban civilruhás, karzsa-lagos egyszerű munkással, dol-gozó paraszttal: segédrendő-rel. Onként vállalták ezek az emberek, hogy nehéz, sokszor fáradságos munkájuk mellett segítenek a rendőrségnek a népvagyon megőzésében, a közbiztonság megőzésében, a közlekedési rendszabályok be-tartásában és mindenben, mi-zen csak segítséget tudnak nyújtani.

Debrecenben, s a megye va-lamennyi részén már egész nagy népszerűsége tettek szert a segédrendőrök a becstü-letes emberek körében. Igaz, az elismerés munkájuk után járt ki.

Hajdúböszörményben már kis legendákat mesélnek ezek-nek az önkéntes segédrendő-röknek teitéről. Ezekből mi csak egy párat írunk le.

★

Kővér Lajos segédrendőr és társa Dopródi Frigyes, egyik

